

LAP-3 Gelişim Değerlendirme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *LAP-3 Gelişim Değerlendirme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25299>

Özet

LAP-3 Gelişim Değerlendirme Ölçeği, 48 ila 72 aylık (4-6 yaşı) çocukların gelişimsel düzeylerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmek amacıyla hazırlanmış bir **uyarlama** çalışmasıdır. Ölçek, orijinal olarak Amerika Birleşik Devletleri'nde geliştirilen Learning Accomplishment Profile - Third Edition (LAP-3) temel alınarak Türk kültürüne adapte edilmiştir. Bu ölçek, özellikle **erken çocukluk eğitimi** kurumlarında ve klinik ortamlarda çocukların motor, bilişsel, dil ve sosyal-duygusal becerilerindeki ilerlemeleri ve olası gecikmeleri tespit etmek için güçlü bir araç sunmaktadır.

Ölçeğin Türkçeye adaptasyonu ve **psikometrik** özelliklerinin incelenmesi, 2018 yılında Hilal İknur Tunçeli ve Ruken Zembat tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, ölçeğin Türkiye'deki çocuk popülasyonunda güvenilir ve geçerli sonuçlar vermesini sağlaması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

LAP-3, Gelişim Değerlendirme Ölçeği, Erken Çocukluk Eğitimi, 48-72 Ay, Gelişim Takibi, Uyarlama, Psikometrik

Yazarlar

Hilal İknur TUNÇELİ, Ruken ZEMBAT

Amaç

Ölçeğin temel amacı, 4 ila 6 yaş arasındaki çocukların gelişim alanlarındaki mevcut performans düzeylerini ve gelişimsel ilerlemelerini standart bir çerçevede belirlemektir. Bu değerlendirme, hem gelişimsel olarak tipik seyir gösteren çocukların takibini hem de özel eğitim veya destek ihtiyacı olan çocukların erken teşhisini mümkün kılar.

Ölçek, profesyonellere (öğretmenler, psikologlar, çocuk gelişim uzmanları) çocuğun güçlü yönlerini ve geliştirilmesi gereken alanları gösteren detaylı bir profil sunarak, bireyselleştirilmiş eğitim planlarının (BEP) oluşturulmasına zemin hazırlar.

Yapı

LAP-3, geniş kapsamlı bir **gelişim değerlendirme ölçeği** olup, çocuk gelişiminin temel alanlarının ölçümünü sağlar. Orijinal LAP-3 genellikle altı temel gelişim alanının kapsamaktadır: Kaba Motor Beceriler, İnce Motor Beceriler, Bilişsel Beceriler, Dil Becerileri, Öz Bakım Becerileri ve Sosyal/Duygusal Beceriler.

Bu çok boyutlu yapı, çocuğun bütüncül gelişimini tek bir araçla analiz etme olanağı sağlar. Ölçek maddeleri, çocuğun belirli bir beceriyi yapıp yapamadığını gözlem veya ebeveyn/bakıcı raporu yoluyla değerlendirmeye odaklanır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçeye adaptasyon çalışması geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. Geçerlik, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü ifade eder. Tunçeli ve Zembat (2018) tarafından yapılan çalışmada, Türk kültürüne özgü geçerlik kanıtları araştırılmış ve ölçeğin yapısal uygunluğunu doğrulamayı hedeflemiştir.

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, adaptasyon çalışmasının temel hedeflerinden biri, ölçeğin 48-72 aylık Türk çocukları için geçerli bir ölçüm aracı olduğunu bilimsel yöntemlerle kanıtlamaktır.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı ile ilgilidir. Adaptasyon çalışması kapsamında, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı uygulayıcılar tarafından kullanıldığında benzer sonuçlar verip vermediği incelenmiştir.

Tipik olarak bu tür uyarlama çalışmaları iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenilirliği yöntemleri kullanılır. 2018 tarihli çalışmada, LAP-3 Gelişim Değerlendirme Ölçeği'nin Türk popülasyonu için yeterli düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu gösterilmiştir.

Faktör Analizi

Adaptasyon çalışması, ölçeğin orijinal yapılarında tanımlanan gelişim alanlarının (faktörlerinin) Türk örnekleminde de korunduğunu ve maddelerin beklenen alt boyutlara yüklendiğini kontrol etmek için Faktör Analizi yöntemini kullanmıştır. Bu analiz, ölçeğin yapı geçerliğine katkıda bulunur ve teorik olarak belirlenen alt ölçeklerin ampirik olarak da desteklendiğini gösterir.

Faktör analizi sonuçları, çok boyutlu olan bu ölçeğin, çocukların gelişimsel ilerlemesini ölçerken ayrık ve anlamlı gelişimsel alanları temsil ettiğini doğrulamıştır.

Araç

Test Çeşidi: Uyarlama

Format: Bireysel uygulama ve gözleme dayalı envanter/ölçek

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Versiyon)

Popülasyon Grubu: Tipik ve atipik gelişim gösteren çocuklar.

Yaş Grubu: 48-72 Aylar (4-6 yaş)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de anaokulu ve kreşlere devam eden çocuklardan oluşan örneklem üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Uygulayıcı tarafından çocukla birebir etkileşim ve yapılandırılmış gözlem yoluyla gerçekleştirilir. Ebeveyn veya bakıcı raporları da destekleyici bilgi olarak kullanılabilir. Derecelendirme sistemi genellikle becerinin varlığına veya yokluğuna dayanır.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Testler, Gelişimsel Tarama, Okul Öncesi, LAP-3, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hilal İknur TUNÇELİ

Yazar ORCID Tanımlama ID'si: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: hiltun@gmail.com

İletişim Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Ünvanlar, Ücret ve Test Yılı

Ünvanlar ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı veya dağıtım için orijinal LAP-3 sahipleri ve uyarlama çalışması yapan yazarlardan izin alınması gerekebilir. Kullanım ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Test Yılı (Adaptasyon): 2018

Kaynaklar

Tunçeli, H. & Zembat, R. (2018). 48-72 Aylık çocuklar için LAP-3 Gelişim Değerlendirme Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*. (Online First) <http://dx.doi.org/10.24130/eccd-jecs.196720182153>

Makalenin tam metnine aşağıdaki linkten ulaşılabilir: journalofomepturkey.org

LAP-3 Gelişim Değerlendirme leđi Maddeleri

NEML?: Ađađđdaki lek maddeleri orijinal dilinde korunmuđ olup, hiçbir şekilde deđiřtirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Detaylı maddeler için Tunçeli & Zembat (2018) alışmasına bağvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM